
Sesijas dokuments

B9-0162/2022

16.3.2022

REZOLŪCIJAS PRIEKŠLIKUMS

iesniegts, noslēdzot debates par Padomes un Komisijas paziņojumiem,

saskaņā ar Reglamenta 132. panta 2. punktu

par nepieciešamību pēc steidzama ES rīcības plāna, ar ko garantēt pārtikas nodrošinājumu ES un ārpus tās, ņemot vērā Krievijas iebrukumu Ukrainā (2022/2593(RSP))

Herbert Dorfmann, Siegfried Mureşan
PPE grupas vārdā

**Eiropas Parlamenta rezolūcija par nepieciešamību pēc steidzama ES rīcības plāna, ar ko garantēt pārtikas nodrošinājumu ES un ārpus tās, ņemot vērā Krievijas iebrukumu Ukrainā
(2022/2593(RSP))**

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā savas iepriekšējās rezolūcijas par Krieviju un Ukrainu,
  - ņemot vērā Eiropas Parlamenta vadītāju 2022. gada 16. un 24. februāra paziņojumus par Ukrainu,
  - ņemot vērā Eiropadomes priekšsēdētāja un Komisijas priekšsēdētājas 2022. gada 24. februāra paziņojumus par Krievijas nepieredzēto un neprovocēto militāro agresiju pret Ukrainu,
  - ņemot vērā Eiropadomes 2022. gada 24. februāra sanāksmes secinājumus,
  - ņemot vērā savu 2022. gada 1. marta rezolūciju par Krievijas agresiju pret Ukrainu¹,
  - ņemot vērā ANO Ģenerālās asamblejas 2022. gada 2. martā pieņemto rezolūciju par agresiju pret Ukrainu,
  - ņemot vērā Versaļas deklarāciju, ar ko ES valstu vai to valdību vadītāji nāca klajā neoficiālajā 2022. gada 10. un 11. marta sanāksmē,
  - ņemot vērā Komisijas 2021. gada 12. novembra paziņojumu “Ārkārtas rīcības plāns par pārtikas apgādi un nodrošinātību ar pārtiku krīzes laikā” (COM(2021) 689),
  - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 39. pantu,
  - ņemot vērā Reglamenta 132. panta 2. punktu,
- A. tā kā Krievijas Federācija 2022. gada 24. februārī uzsāka neprovocētu un nepamatotu iebrukumu Ukrainā;
- B. tā kā Eiropas Savienības Padome ir pieņēmusi sākotnējo sankciju kopumu pret Krieviju, tostarp mērķtiecīgas individuālas sankcijas, ekonomiskas un finansiālas sankcijas un tirdzniecības ierobežojumus, un ciešā sadarbībā ar transatlantiskajiem sabiedrotajiem un citiem līdzīgi domājošiem starptautiskajiem partneriem turpina gatavoties turpmākām sankcijām;
- C. tā kā Ukrainā izpostītās civilās infrastruktūras objektu skaitā ir arī Melnās jūras ostas, un tā rezultātā ir pilnībā bloķēta tirdzniecība pa jūras ceļiem, tādēļ nav iespējams vitāli svarīgu lauksaimniecības produktu eksports uz dažādiem reģioniem, tostarp Eiropas

---

¹ Pieņemtie teksti, P9_TA(2022)0052.

Savienību;

- D. tā kā karš uz sauszemes Ukrainā ir arī iemesls tam, kāpēc ir apturēta eļļas augu rūpnieciskā pārstrāde un dažiem kultūraugiem ir ieviestas eksporta licencēšanas prasības, turklāt kara dēļ nav iespējami preču — jo īpaši pārtikas, dzīvnieku barības un citu lauksaimniecības produktu, — iekšzemes pārvadājumi, un tā rezultātā Ukrainā veidojas nopietns pārtikas trūkums un nav krājumu, kas būtu pieejami sūtījumiem uz citām valstīm;
- E. tā kā Krievijas Federācija un Ukraina ir vieni no svarīgākajiem lauksaimniecības preču ražotājiem pasaulē; tā kā abas valstis kopā nodrošina aptuveni 30 % no pasaules kviešu tirgus;
- F. tā kā ANO Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (*FAO*) dati liecina, ka 2021. gadā vai nu Krievijas Federācija, vai Ukraina (vai abas) ierindojās pasaules pirmajā trijniekā kā lielākie kviešu, kukurūzas, rapša, saulespuķu sēklu un saulespuķu eļļas eksportētāji, savukārt Krievijas Federācija bija pasaulē lielākais slāpekļa mēslošanas līdzekļu eksportētājs un otrs lielākais gan kālija, gan fosfāta mēslošanas līdzekļu piegādātājs;
- G. tā kā *FAO* lēš, ka piegādes deficīts pasaules mērogā, kurš veidosies, jo pēkšņi un krasi kritīsies graudu un saulespuķu sēklu eksports no abām minētajām valstīm, varētu vēl vairāk kāpināt pārtikas un dzīvnieku barības starptautiskās cenas, kas jau patlaban ir augstā līmenī;
- H. tā kā ES ne vien importē kviešus, bet tos arī eksportē, sevišķi uz valstīm Tuvo Austrumu un Ziemeļāfrikas reģionā — katru gadu uz tām tiek eksportēti aptuveni 6 miljoni tonnu kviešu;
- I. tā kā *FAO* datu simulācijas vedina domāt, ka tad, ja konflikta rezultātā pēkšņi un uz ilgu laiku samazinātos pārtikas eksports no Ukrainas un no Krievijas Federācijas, 2022. un 2023. gadā pasaulē dramatiski varētu palielināties to cilvēku skaits, kuri cieš no uztura nepietiekamības;
- J. tā kā Eiropas Savienības un dalībvalstu prioritāte ir garantēt nodrošinājumu ar pārtiku un pārtikas pieejamību visiem; tā kā Eiropas Savienībai ir arī īpaša atbildība par starptautisku nodrošinājumu ar pārtiku, sevišķi attiecībā uz Vidusjūras reģiona valstīm;
- K. tā kā ES ir ne vien jāiegūst vairāk neatkarības tādās stratēģiski svarīgās jomās kā aizsardzība un energoapgāde, bet arī jābūt spējīgai jebkurā brīdī garantēt nodrošinājumu ar pārtiku, un tādēļ tai ir jāpalielina sava ražošanas jauda nozarēs, kurās joprojām esam ļoti atkarīgi no importa; tā kā šī krīze pierāda, ka nodrošinājumu ar pārtiku nevar uzskatīt par pašsaprotamu; tā kā Eiropas pārtikas ražošana būtu jāuzskata par stratēģiski svarīgu nozari;
- L. tā kā Eiropas Savienība ir dibināta uz solidaritātes principiem, un, ja nerīkosimies tagad, tad no sekām vissmagāk cietīs vismazāk aizsargātie;
- M. tā kā lauksaimniecības pārtikas nozari šī krīze ietekmē gan tieši, gan netieši — tiešo ietekmi rada tirdzniecības sakaru pārrāvums ar Krieviju un Ukrainu, savukārt netiešā ietekme ir saistīta ar cenu un ražošanas izmaksu svārstīgumu;

- N. tā kā Covid-19 pandēmija ir izraisījusi ekonomikas krīzi, kuras apstākļos Eiropas Savienība cenšas stiprināt stratēģiskās vērtības ķēdes, tostarp lauksaimniecības un pārtikas ķēdi; tā kā Eiropā ir jāaktivizē lauksaimniecības preču ražošana, lai krīzes laikos būtu garantēta nepārtraukta lauksaimniecības un pārtikas piegādes ķēdes darbība;
- O. tā kā enerģijas, degvielas, izejvielu un lauksaimniecības produktu cenu pieaugums lielā mērā ietekmē lauksaimniecības pārtikas nozari, un tā rezultātā krasi palielinās ražošanas izmaksas, kas savukārt ir bīstami nepārtrauktai ražošanai un varētu radīt traucējumus piegādes ķēdē; tā kā saistībā ar iebrukumu Ukrainā Krievija 2022. gada 4. martā paziņoja, ka aptur minerālo mēslošanas līdzekļu eksportu;
- P. tā kā mēslošanas līdzekļu izejvielu cenas patlaban ir vēsturiski augstā līmenī; tā kā pārstrādātu kūtsmēslošanas izmantošana varētu samazināt ar mēslošanas līdzekļiem saistītās izmaksas lauksaimniekiem;
- Q. tā kā Eiropas vienotā tirgus pienācīga darbība ir priekšnoteikums garantētam nodrošinājumam ar pārtiku; tā kā saistībā ar Krievijas iebrukumu Ukrainā Ungārijas valdība nesēn ir nolēmusi aizliegt visu graudu eksportu, un šāda rīcība ir gan valstij Līgumā noteikto pienākumu, gan ES solidaritātes pārkāpums;
- R. tā kā dzīvnieku barības krājumu izsīkums skarbi ietekmēs daudzas dzīvnieku audzēšanas saimniecības;
- S. tā kā lauksaimniecības pārtikas nozare vēl nav atguvusies no Covid-19 pandēmijas izraisītās krīzes, no kuras īpaši smagi cieta cūkgaļas un mājputnu produkcijas ražotāji;
- T. tā kā tad, ja tiks sasniegti stratēģijā “No lauka līdz galdam” nospraustie ilgtspējīgas ražošanas, izplatīšanas un patēriņa mērķi, turpmākajos gados Eiropas Savienībā samazināsies aramzemes platību ražīgums; tā kā Eiropas Savienības nodrošinājums ar pārtiku nākotnē ir tieši saistīts ar stratēģijas “No lauka līdz galdam” un ar Eiropas zaļā kursa vērienīgajām iecerēm; tā kā šīs vērienīgās ieceres nedrīkst novest pie tā, ka palielinās atkarība no trešo valstu nodrošināta importa, jo tas ir bīstami mūsu nodrošinājumam ar pārtiku;
- U. tā kā ar jaunu bioloģisko augu aizsardzības līdzekļu un uz proteīna bāzes veidotu bioloģiskās kontroles risinājumu izstrādi var uzlabot kultūraugu veselības stāvokli un ražību, un ar tiem var papildināt vai aizstāt lauksaimniecībā izmantojamās ķīmiskās līdzekļus,
1. visstingrākajā veidā nosoda Krievijas Federācijas nelikumīgo, neprovocēto un nepamatoto militāro agresiju pret Ukrainu un iebrukumu Ukrainā, kā arī Baltkrievijas iesaistīšanos šajā agresijā;
  2. prasa Krievijas Federācijai nekavējoties izbeigt visas militārās darbības Ukrainā, bez nosacījumiem izvest visus militāros un paramilitāros spēkus un militāro ekipējumu no visas starptautiski atzītās Ukrainas teritorijas un pilnībā ievērot Ukrainas teritoriālo integritāti, suverenitāti un neatkarību tās starptautiski atzītajās robežās;
  3. pauž nedalītu solidaritāti ar Ukrainas tautu, kura jau ir cietusi no astoņiem kara gadiem savā valstī, un visstingrākajā veidā nosoda pret Ukrainu vērstās Krievijas darbības;

4. pauž neremdināmas skumjas par traģiski zaudētajām dzīvībām un cilvēku ciešanām, ko izraisījusi Krievijas agresija, un uzsver, ka saskaņā ar starptautiskajām humanitārajām tiesībām uzbrukumi civiliedzīvotājiem un civilajai infrastruktūrai, kā arī neselektīvi uzbrukumi ir aizliegti un līdz ar to tie ir kara noziegumi;
5. atzinīgi vērtē to, ka Padome ātri pieņēma sankcijas, kuru mērķis ir pārliecināt Krievijas Federāciju pārtraukt uzbrukumus Ukrainai; tomēr, ņemot vērā jaunākos uzbrukumus, tostarp uzbrukumus dzīvojamiem rajoniem un civilajai infrastruktūrai, stingri prasa pieņemt vēl citas smagas sankcijas;

Nodrošinājumam ar pārtiku ir jābūt ES prioritātei

6. aicina Komisiju spert soļus, kas nepieciešami, lai ar atbalsta pasākumiem aizsargātu ES lauksaimniecības uzņēmumus, tā cenšoties nodrošināt gan noteiktību, gan vairāk garantiju, kas ļautu Eiropas lauksaimniekiem uzturēt un vajadzības gadījumā palielināt pārtikas ražošanu;
7. aicina Komisiju pārskatīt mērķrādītājus un grafiku dažām iniciatīvām saskaņā ar Eiropas zaļo kursu — konkrēti, stratēģijai “No lauka līdz galdam” un bioloģiskās daudzveidības stratēģijai —, lai nodrošinātu, ka attiecīgo iniciatīvu īstenošanas rezultātā netiek zaudēts ES lauksaimniecības pārtikas nozares produktīvais potenciāls un ka tas neapdraud Eiropas nodrošinājumu ar pārtiku;
8. aicina Komisiju apturēt jebkādas jaunas likumdošanas iniciatīvas, jo īpaši ar stratēģiju “No lauka līdz galdam” un ar bioloģiskās daudzveidības stratēģiju saistītas iniciatīvas, kuru rezultātā saruktu lauksaimniecības produktu ražošanas apjoms, un tas jo īpaši attiecas uz Pesticīdu ilgtspējīgas lietošanas direktīvas pārskatīšanu, dabas atjaunošanas mērķrādītājiem un pienācīgu pārbaudi piegādes ķēdē;
9. nemainīgi uzskata, ka stratēģijā “No lauka līdz galdam” un bioloģiskās daudzveidības stratēģijā noteiktie mērķi ir jāanalizē, pamatojoties uz vispusīgu novērtējumu tam, kā abas stratēģijas ietekmē Eiropas nodrošinājumu ar pārtiku un arī situāciju kaimiņvalstīs, un uzstāj, ka Komisijai šie ietekmes novērtējumi ir jāņem vērā; mudina Komisiju ņemt vērā ietekmes novērtējumus, kurus šajā kontekstā jau ir publicējušas starptautiski atzītas pētniecības iestādes;
10. uzskata — ņemot vērā pašreizējos apstākļus tirgū, vērienīgo ieceri panākt 10 % samazinājumu ražošanas jomās nevar īstenot;
11. aicina visas dalībvalstis īstenot programmas, kas vērstas pret pārtikas izšķērdēšanu, un uzsver, ka ir steidzami jāsamazina pārtikas izšķērdēšana, liekot akcentu uz to, ka galvenā uzmanība būtu jāpievērš uzdevumam nepieļaut pārtikas izšķērdēšanu un pārtikas zudumus, jo sekmīga pārtikas zudumu prevencija nepietiekamas pārtikas piegādes apstākļos varētu stiprināt nodrošinājumu ar pārtiku;

Steidzami nepieciešams holistisks rīcības plāns, lai garantētu nodrošinājumu ar pārtiku

12. uzsver, ka ES ir pasaulē lielākais lauksaimniecības pārtikas produktu importētājs un eksportētājs; norāda — lai mūsu lauksaimniecības pārtikas sistēmas būtu noturīgākas ilgtermiņā, ES būtu attiecīgi jārīkojas, nodrošinot, ka mazinās mūsu atkarība no

enerģijas, primāro preču, ķīmikāliju un ķīmisko produktu importa, ko īsteno trešās valstis; vērš uzmanību uz to, ka risinājumi, kas garantētu nodrošinājumu ar pārtiku īstermiņā un vidējā termiņā, cita starpā nozīmē no trešām valstīm īstenotas piegādes dažādošanu, un aicina Komisiju izvērtēt iespējamās piegādes avotus, kuri atbilst ES starptautiskajiem ilgtspējas standartiem, un vai nu slēgt jaunus, vai nostiprināt jau spēkā esošus divpusējos nolīgumus;

13. aicina Komisiju rēķināties ar iespēju, ka Krievija arī atbildēs ar sankcijām, kuras varētu skart lauksaimniecības pārtikas nozari — piemēram, ar tādām, kādas bija noteiktas 2014. gadā —, un tāpēc atrast un atvērt jaunus tirgus pārtikas produktu eksporta pārorientēšanai;
14. aicina Komisiju nākt klajā ar ES rīcības plānu, kas garantētu nodrošinājumu ar pārtiku gan ES, gan un ārpus tās un kas balstītos uz īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa pasākumiem;
15. aicina Komisiju katru mēnesi sagatavot tirgus analīzi par stāvokli lauksaimniecības tirgos pa nozarēm, jo īpaši analizējot cenas, daudzumus, un piegādes ķēdes; atzinīgi vērtē to, ka Komisija izmanto jaunizveidoto Eiropas Pārtikas nodrošinājuma krīzgatavības un reaģēšanas mehānismu, kas vieno lauksaimniecības pārtikas nozares gan publiskā, gan privātā sektora ekspertus; tomēr aicina Komisiju informēt Parlamentu par attiecīgo diskusiju saturu, lai Parlaments varētu izmantot visu krīzes pārvaldībai nepieciešamo informāciju;
16. atgādina, ka krasi ir augušas mēslošanas līdzekļu cenas, kas pamatīgi ietekmēs lauksaimniecības pārtikas nozari kopumā, un ka tas ir noticis vēl pirms Krievijas iebrukuma Ukrainā; uzsver, ka minētās cenas turpinās augt, jo ir saistītas ar dabasgāzes cenām; tāpēc mudina Komisiju sākt atcelt antidempinga maksājumus par trešās valstīs ražotiem mēslošanas līdzekļiem; turklāt pauž nožēlu, ka savā 2022. gada 8. marta paziņojumā “REPowerEU: Vienota Eiropas rīcība cenas ziņā pieejamākai, drošākai un ilgtspējīgākai enerģijai” (COM(2022) 108) Komisija nav konkrēti minējusi tieši mēslošanas līdzekļus;
17. atzīmē — lai mazinātu atkarību no ķīmiskajiem mēslošanas līdzekļiem, iespējami ātrāk maksimālā apmērā būtu jāizmanto alternatīvi organiskie barības vielu avoti; aicina Komisiju novērst normatīvos un praktiskos šķēršļus, kuri neļauj īstenot šo risinājumu mūsu atkarībai no ķīmisko mēslošanas līdzekļu un resursu importa, ko īsteno trešās valstis;
18. aicina Komisiju atbilstoši mēslošanas līdzekļu robežvērtībām paaugstināt robežvērtības slāpekļa izmantošanai no kūtsmēsliem, piemēram, no kūtsmēsliem atgūta slāpekļa (*RENURE*) izmantošanai; aicina Komisiju vienlaikus gan apsvērt iespēju noteikt pagaidu atkāpi, lai ātri samazinātu mēslošanas līdzekļu izmaksas, gan strādāt pie ilgtermiņa sistēmas veidošanas, kas plašāk veicinātu saimniecību darbību atbilstoši aprites principam un mazinātu atkarību no trešo valstu resursiem;
19. vērš uzmanību uz to, ka ir vajadzīga stratēģija saistībā ar ilgtspējīgu intensificēšanu, kas produkcijas apjomu ļautu palielināt, izmantojot mazāk resursu ražošanai;
20. sagaida, ka savā ziņojumā Parlamentam un Padomei par kopējās zivsaimniecības

politikas darbību Komisija analizēs nepieciešamību nodrošināt ieguvumus ekonomikas, sociālajā un nodarbinātības ziņā un veicinās pārtikas preču pieejamību; mudina Padomi iesaistīties politiskās debatēs par kopējo zivsaimniecības politiku, tās īstenošanu un reformām;

21. pauž nopietnas bažas par to, ka krasi ir auguši pamatdarbības izdevumi, kas jāsedz zivsaimniecības nozarei; norāda, ka daudzi kuģi visā Savienībā patlaban ir pietauvoti ostās, jo pirmās pārdošanas cena par zivīm nesedz ražošanas izmaksas, kuras ir palielinājušās;

Pasākumi, kas nodrošina lauksaimniecības pārtikas produktu iekšējā tirgus pienācīgu darbību

22. uzstāj, ka ir jāgarantē iekšējā tirgus pienācīga darbība attiecībā uz lauksaimniecības produktiem un ka ir jāizvairās no aizliegumiem eksportēt uz citām dalībvalstīm; prasa Komisijai šajā ziņā būt īpaši modrai un nevilcinoties vērsties pret Ungārijas noteikto aizliegumu eksportēt graudaugus;
23. vērš uzmanību uz to, ka ir īstenojama godīgas konkurences apstākļu uzraudzība un ka ir jānodrošina šādas konkurences nosacījumu izpilde iekšējā tirgū attiecībā uz nepamatotu cenas pieaugumu atsevišķiem pārtikas produktiem; uzsver, ka ir aktīvāk veicama uzraudzība situācijās, kurās daži uzņēmumi iekšējā tirgū, iespējams, varētu veidot monopoli lauksaimniecības pārtikas nozarē, un akcentē nepieciešamību pēc pasākumiem, kas īstenojami nevilcinoties, lai šādas norises nepieļautu;
24. aicina Komisiju apsvērt pasākumus, kas nepieļautu ar lauksaimniecības pārtikas produktu cenu pieaugumu saistītas spekulācijas;

Ar kopējo lauksaimniecības politiku un citiem atbalsta veidiem ES lauksaimniekiem piedāvāta iespēja īstenot nodrošinājumu ar pārtiku

25. aicina Komisiju dot dalībvalstīm iespēju elastīgi rīkoties, uz laiku atļaujot lauksaimniekiem ražot lauksaimniecības produktus ekoloģiski nozīmīgās platībās un tādēļ vajadzības gadījumā izmantot augu aizsardzības līdzekļus un mēslošanas līdzekļus;
26. prasa nevilcinoties īstenot pret tirgus traucējumiem vērstos pasākumus, kas paredzēti TKO regulas 219. pantā, lai tādējādi atbalstītu visvairāk skartās nozares;
27. aicina Komisiju būt gatavai vajadzības gadījumā īstenot vēl arī citus ārkārtas pasākumus tirgū saskaņā ar TKO, piemēram, aktivizēt minētās regulas 222. pantu, lai varētu ieviest kārtību, kas ļauj piedāvājumu veiksmīgāk līdzsvarot ar pieprasījumu;
28. aicina Komisiju mobilizēt atbalstu privātai uzglabāšanai visvairāk skartajās nozarēs, lai tādējādi uz laiku mazinātu ietekmi, kas saistīta ar dažu preču īstermiņā pārmērīgu piedāvājumu, un tas jo īpaši attiecas uz cūkgaļas nozari, kura, ņemot vērā vēsturiski sarežģītos apstākļus tirgū, cieš jau vairākus mēnešus;
29. aicina Padomi un Komisiju no krīzes rezerves steidzami atbrīvot 479 miljonus EUR, lai palīdzētu lauksaimniecības nozarei pārvarēt patlaban tirgū aktuālās problēmas; tomēr

atzīmē — tiklīdz krīzes rezerve ir izsmelta, to nevar atjaunot ar finansējumu no kopējās lauksaimniecības politikas; tāpēc prasa nevilcinoties nodrošināt, ka ir pieejams papildu finansējums, kas būtu gatavs izmantošanai gadījumā, ja krīzes rezerve ir izsmelta;

30. aicina Komisiju atbalstīt nozaru organizācijas, lai būtu nodrošināti jauni importa tirgi, kas garantētu pārtikas piegādi un ražošanas resursus lauksaimniecībai, sevišķi lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanai, un tādējādi nepieļaut, ka nodrošinājums ar pārtiku Eiropā ir apdraudēts;
31. aicina Komisiju piedāvāt vispusīgu Eiropas stratēģiju attiecībā uz proteīnu, lai palielinātu proteīna ražošanu Eiropā un šajā ziņā mazinātu Savienības atkarību no trešām valstīm;
32. aicina Komisiju ļaut 2022. gadā elastīgāk piemērot kopējās lauksaimniecības politikas prasības, tostarp par avansa maksājumiem ražotājiem un par avansa maksājumu īpatsvara palielināšanu no 50 līdz 70 %;
33. aicina Komisiju īstenot visus pasākumus — jo īpaši attiecībā uz valsts atbalstu —, kas ir vajadzīgi, lai varētu plašāk atbalstīt krīzes visvairāk skartās nozares;
34. aicina Komisiju apsvērt iespēju grozīt 2020. gada martā pieņemto pagaidu regulējumu valsts atbalsta pasākumiem, lai dalībvalstis saskaņā ar valsts atbalsta noteikumiem varētu rīkoties pilnīgi elastīgi, atbalstot savu ekonomiku;

o

o o

35. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju Padomei un Komisijai.